

[Hilmar Baunsgaard.]

gumentation og begrundelse for, at vi burde have stemt anderledes over for Sydafrikaresolutionen. Hr. Jørgen Junior selv har ikke spor fornemmelse af, hvilken ynkelig holdning han indtog, da han ledte efter argumenter, men jeg tror, hr. Poul Hartling sad med den følelse, som vi jo ofte kender i politiske situationer, at han måtte sige: fri mig for mine venner!

Så vil jeg godt sige, at dette er jo, når alt kommer til alt, en diskussion i folketinget, en debat i folketinget, hvor vi skulle prøve at se længere end blot til denne ene af en række afstemninger i FN.

Der var for nylig en artikel i Jyllands-Posten. Så kan man jo alt efter egen holdning til det organ lægge mere eller mindre vægt på den, men jeg mener alligevel, den skal citeres, fordi den har relation til hele den generelle bedømmelse i Danmark. Man sagde deri, og gjorde det på en måde, så man måtte fornemme, at nu var det egentlig på tide, at Danmark meldte sig ud af FN:

»FN er ikke længere den universelle verdensorganisation, som vi i sin tid meldte os ind i.«

Jeg vil sige det på en anden måde: den er mere universel, end den var, da vi meldte os ind. Men det er klart, at vi også i dag må slå fast, at FN ikke har udviklet sig til det, som vi fra dansk side ønskede FN skulle. Og hvorfor har FN ikke det? Det har FN ikke af mange grunde og først og fremmest den, at de store lande ikke har ønsket, at udviklingen skulle foregå på samme måde, som vi havde ønsket det, og i samme tempo. Men jeg tror også, man skal gøre sig fortrolig med, at der især er to internationale spændingsproblemer, som svækker FN. Det ene er Mellemøsten, men Mellemøsten er ikke det, vi skal diskutere i dag. Det er jo ulykkeligvis et overordentlig kompliceret problem, så kompliceret, at ingen, som ikke vil indtage en ensidig partisk og dermed desværre også en helt urimelig holdning, er i stand til at give noget svar på, hvordan Mellemøstenkonflikten let kan løses op. Et sådant svar er heller aldrig givet i FN.

Men det andet problem, som er med til at svække FN's muligheder, er Sydafrika, og det er jo ikke noget kompliceret problem. Det er ikke noget kompliceret problem, når man skal tage stilling i FN, bør i hvert fald ikke være det.

Jeg tror, man skal indstille sig på, at FN ikke kommer til at fungere rigtigt, førend pro-

blemerne i det sydlige Afrika er løst. For alle de afrikanske lande og for mange andre af udviklingslandene med dem er dette punkt, Sydafrika, simpelt hen det vigtigste punkt på skiftende FN-generalforsamlings dagsorden. Alt det andet, nedrustning, miljø og menneskerettigheder i almindelighed, er for disse lande luksusproblemer, som vi i de rige lande har råd og energi til at beskæftige os med. Det sydlige Afrika er for disse lande problemet. Det har noget at gøre med menneskerettigheder, med menneskeværdighed, med afrikanernes, alle afrikaneres, værdighed som mennesker. Vi må jo ikke glemme, at det er afrikanerne, som behandles umenneskeligt i det sydlige Afrika, og at det er hvide, som er mestre for denne behandling.

Jeg tror, man også skal prøve at bedømme, hvilken holdning Danmark kan og bør indtage i afstemninger af den art, vi var ude for i forrige uge, ud fra dette helt fundamentale bedømmelsesgrundlag.

Jeg kunne såmænd godt fristes til ligesom hr. Robert Pedersen at drage frem, hvad der er sagt også af disse mishandlede mennesker om deres situation og deres forhold til de hvide, men jeg vil nu afstå fra det og nøjes med at sige, at jeg tror, vi, også når vi i Danmark beskæftiger os med udenrigspolitiske problemer, skulle prøve ud fra vore egne forudsætninger engang at bedømme den rige verdens holdning over for den fattige verden. Herregud, vi kan jo tage de historiske eksempler, som vi kan få frem ved at læse op igennem historien, og vi møder utallige eksempler på, at var der lande, hvor man glemte at løse fattigdomsproblemet, var der lande, hvor man tilsidesatte værdighedsproblemet, så kom det til revolution. Det kan godt være, at vi kan finde mange eksempler på, at de rige vandt i første omgang. Vi kan ingen finde på, at de vandt den endelige sejr. Selvfølgelig ikke.

Nu skal vi ikke tro, at fordi dette er et globalt problem, kan vi lade være med at føle ansvar over for det. Historien vil gentage sig. Vi er den rige verden, og glemmer vi at løse fattigdomsproblemet og værdighedsproblemet, så kommer der revolution igen, og så vil det gå, ganske som historien viser. Det kan være, at de rige vinder i første omgang, men de er dømt til at tabe, fordi det er dem, der har alt at tabe, og de andre, der har alt at vinde. Derfor er det også sikkerhedspolitik. Ja, det er meget mere end det. Det er spørgsmålet om, hvorvidt vi vil